

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

EXPUNERE DE MOTIVE

La momentul actual, România se confruntă cu o situație dificilă. Epidemia de coronavirus ne testează pe toți. Starea de urgență nu trebuie să fie sinonimă manifestării unilaterale sau discreționare a unei puteri în statul de drept și democratic.

De la începutul stării de urgență au fost reclamate în spațiul public, prin intermediul materialelor difuzate de către mass-media, mai multe situații cu români care au fost victime ale acțiunii abuzive a forțelor de ordine în ceea ce privește aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor ordonanțelor militare instituite de către Guvernul României. În această perioadă, conform cifrelor furnizate de autorități, în România au fost aplicate peste 300.000 de sancțiuni contravenționale în valoare totală de peste 600 milioane lei (120 milioane euro), pentru nerespectarea restricțiilor instituite prin ordonanțele militare, în perioada stării de urgență. Quantumul amenzilor din România cu siguranță ne situează pe locul întâi între țările Uniunii Europene.

Având în vedere sesizările cetățenilor care au considerat că au fost sancționați în mod abuziv de forțele de ordine, Avocatul Poporului a sesizat la Curtea Constituțională a României excepția de neconstituționalitate referitoare la prevederile art. 9, art. 14 lit. c1) – f) și art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, cu modificările și completările ulterioare, și la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, în ansamblul său. Curtea Constituțională a anunțat într-un comunicat emis în data de 06 mai 2020 că OUG 34/2020, care majorează nivelul amenzilor pentru încălcarea ordonanțelor militare, „*este neconstituțională, în ansamblul său*”, pentru că, legiferând în zona restrângerii drepturilor și libertăților fundamentale, trebuia să fie adoptată sub formă de lege, conform Constituției.

De asemenea, dispozițiile art. 28 din OUG 1/1999 (articol care stabilește amenzile pentru încălcarea stării de urgență), sunt neconstituționale, pentru că nu definesc faptele care sunt pedepsite și nici nu stabilesc clar nivelul amenzilor, lăsând la aprecierea agentului constatatator să decidă ce sancțiuni aplică.

Prin urmare, starea de urgență nu presupune anularea, omiterea sau tratarea superficială sau formală a pașilor legislativi și operaționali prevăzuți în orice stat de drept și democrație, ci dimpotrivă. Starea de urgență, ca măsură excepțională în cazuri excepționale, presupune mai mult ca oricând intensificarea, dezvoltarea și îmbunătățirea relațiilor dintre toți reprezentanții puterilor în stat, societate civilă și cetățeni.

De asemenea, măsurile care pot decurge din instaurarea unei stări de urgență nu trebuie să aibă efecte și impact negativ la adresa cetățenilor români, creându-le panică, nesiguranță și neîncredere la adresa bunăstării lor din toate punctele de vedere, drepturilor și libertăților lor fundamentale, precum și la adresa statului roman în sine și a democrației.

Este necesar ca orice măsură dorită a fi aplicată în situația actuală să poarte girul unei clare și explicite justificări atât la nivel legislativ, cât și operațional, reamintind că forul reprezentativ al puterii legislative, în orice stat de drept și democratic este Parlamentul. Prin urmare, alături de puterea judecătorească direct implicată la rândul său și cea care are și urmează să aibă de gestionat efectele oricărei măsuri aplicate în stare de urgență trebuie să fie consultate și implicate în mod direct, permanent, susținut și fără nici o întârziere.

Urgența măsurilor nu este sinonimă cu eliminarea celorlalte entități ale statului și nici cu nerespectarea sau tratarea necorespunzătoare a pârgھیilor și mecanismelor democratice și de drept. Această urgență presupune tocmai crearea unui flux direct și continuu, perfect adaptat situației în cauză.

Este un fapt recunoscut că pedepsele dure nu sunt singura modalitate de a face oamenii să respecte legile și direcțiile benefice în care ar trebui să acționeze în societate. O națiune nu trebuie să fie supusă doar restricțiilor de ordin represiv, ea trebuie să fie bine informată și motivată. Când oamenilor li se comunică, li se explică situația cu care se confruntă, când oamenii au încredere în autoritățile publice, cetățenii sunt chiar responsabili.

În contextul actual, suntem în situația în care cei peste 300.000 de români, care au fost sancționați contravențional în baza OUG nr. 1/1999, se pot adresa instanțelor de judecată pentru anularea amenzilor. O asemenea situație ar duce la blocarea totală a sistemului de justiție, iar în contextul de sănătate publică în care ne aflăm, persoanele vizate de decizia CCR se pot expune unei răspândiri a virusului COVID-19.

Pentru a evita blocaje în sistemul de justiție, dar și pentru a limita pericolul de răspândire a virusului COVID-19 în această perioadă, am decis să înaintăm prezenta propunere legislativă care să anuleze în mod automat aceste amenzi, fără a mai fi nevoie de a merge în instanță, cu excepția sancțiunilor contravenționale aplicate pentru încălcarea măsurii de izolare la domiciliu și carantină, dar și pentru tulburarea ordinii și liniștii publice.

Având în vedere cele expuse anterior, vă rog să susțineți adoptarea prezentei propuneri legislative.

Inițiatori,

Senator Călin POPESCU-TĂRICEANU

Deputat Victor PONTA

Senator CSEKE Attila